

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

17 MARS 1999

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'ordre judiciaire

AMENDEMENTS

N°10 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n°2)

Art. 3

Remplacer l'article 405 proposé par la disposition suivante :

«Art. 405. — § 1. Les peines disciplinaires mineures sont :

*l'avertissement ;
la réprimande simple ;
la réprimande avec retenue du traitement brut de 2 à 10 % ;
la réprimande avec retenue du traitement brut de 11 à 30 % ;*

Toute retenue de traitement est appliquée pendant 2 mois maximum.

Voir:

- 1666 - 97 / 98:

- N° 1 : Proposition de loi de M. Landuyt.
- N°s 2 et 3 : Amendements.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

17 MAART 1999

WETSVOORSTEL

**houdende wijziging,
wat het tuchtrecht voor de leden
van de rechterlijke orde betreft,
van het Gerechtelijk Wetboek**

AMENDEMENTEN

Nr. 10 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 3

Het voorgestelde artikel 405 vervangen door door de volgende bepaling :

«Art. 405. — § 1. De lichte tuchtstraffen zijn:

*waarschuwing;
gewone berispeling;
berispeling met inhouding van de bruto-wedde van 2 tot 10%;
berispeling met inhouding van de bruto-wedde van 11 tot 30%.*

Inhoudingen van wedde worden gedurende maximaal twee maanden toegepast.

Zie:

- 1666 - 97 / 98:

- Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heer Landuyt.
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

§ 2. Les peines majeures sont :

*la suspension de 15 jours au plus ;
la suspension de 16 jours à 6 mois ;
le retrait du mandat de chef de corps ou du mandat adjoint ;
la démission d'office ;
la destitution ou la révocation.*

La suspension de 16 jours à 6 mois peut, sur décision motivée, entraîner le retrait du mandat.

La suspension par mesure disciplinaire entraîne, pour sa durée, une perte de traitement de 50 % du traitement brut.

La démission d'office fait perdre la qualité de magistrat. Toutefois, le droit à la pension de retraite est maintenu.

La révocation des magistrats du ministère public et la destitution des juges entraînent la cessation définitive des fonctions et la perte de la pension de retraite.

§ 3 . Hormis le cas de la révocation, de la destitution et de la démission d'office, l'intéressé ne peut se voir privé de l'équivalent du minimum de moyens d'existence tel que fixé par la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence.

§ 4. Le retrait du mandat de chef de corps ou du mandat adjoint a pour conséquence que l'intéressé ne peut se porter candidat pour un mandat de chef de corps ou pour un mandat adjoint pendant 3 ans.

§ 5. Toute sanction disciplinaire majeure définitive prononcée à l'encontre d'un magistrat emporte l'interdiction de se porter candidat au Conseil supérieur de la Justice.».

JUSTIFICATION

Il convient de veiller à ce que les retenues de traitement ne puissent avoir aucun effet sur la couverture sociale des magistrats sanctionnés.

N° 11 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n°2)

Art. 5

Dans l'article 405ter proposé, remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit :

§ 2. De zware tuchtstraffen zijn:

*schorsing van ten hoogste 15 dagen;
schorsing van 16 dagen tot 6 maanden;
intrekking van het mandaat van korpschef of van een adjunct-mandaat;
ontslag van ambtswege;
ontzetting uit het ambt of afzetting.*

De schorsing van 16 dagen tot 6 maanden kan op grond van een met redenen omklede beslissing leiden tot de intrekking van het mandaat.

De schorsing als tuchtstraf leidt zolang zij duurt tot een weddeverlies van 50% van de bruto-wedde.

Het ontslag van ambtswege heeft het verlies van de hoedanigheid van personeelslid tot gevolg. Het recht op een rustpensioen wordt evenwel gehandhaafd.

De afzetting van de magistraten van het openbaar ministerie en de ontzetting van de rechters uit hun ambt hebben de definitieve neerlegging van het ambt en het verlies van het rustpensioen tot gevolg.

§ 3. Behalve bij afzetting, ontzetting uit het ambt en ontslag van ambtswege kan aan betrokkene een minimum aan bestaansmiddelen, zoals vastgesteld in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, niet onthouden worden.

§ 4. De intrekking van het mandaat van korpschef of van een adjunct-mandaat heeft tot gevolg dat de betrokkene zich gedurende drie jaar geen kandidaat kan stellen voor een mandaat van korpschef of voor een adjunct-mandaat.

§ 5. Iedere definitieve zware tuchtstraf, uitgesproken lastens een magistraat, brengt het verbod met zich mee om zich kandidaat te stellen voor de Hoge Raad voor de Justitie.».

VERANTWOORDING

De inhoudingen op de wedde moeten zodanig worden uitgewerkt dat zij geen gevolgen hebben voor de toepassing van de sociale wetgeving op de gestrafde magistraten.

Nr. 11 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 5

In het voorgestelde artikel 405ter, de tweede lid vervangen door wat volgt :

«L'acquiescement à la demande de l'intéressé met fin à la suspension provisoire éventuelle et à la procédure disciplinaire.».

JUSTIFICATION

Le ministre de la Justice décidera s'il y a lieu ou non, dans l'intérêt supérieur de l'institution judiciaire d'acquiescer à la demande de l'intéressé et de mettre ainsi fin à la procédure disciplinaire.

Il est évident que la retenue de traitement peut avoir des conséquences personnelles sensibles surtout si la retenue se prolonge. Cet amendement fixe expressément le droit personnel pour l'intéressé de demander sa démission.

La démission volontaire n'entraîne la perte du droit à la pension du secteur public que lorsque le magistrat ne remplit pas les conditions minimales pour avoir droit à une pension immédiate ou différée à partir de 60 ans prévue par l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 portant mesure d'harmonisation dans les régimes des pensions.

«De inwilliging van deze aanvraag maakt een einde aan de eventuele voorlopige schorsing en aan de tuchtrechtelijke procedure.».

VERANTWOORDING

De minister van Justitie zal beslissen of er, in het hoger belang van het gerecht, al dan niet aanleiding bestaat om het verzoek van de belanghebbende in te willigen en aldus een einde te maken aan de tuchtprocedure.

Vanzelfsprekend kan de inhouding van de wedde voor betrokken gevoelige persoonlijke gevolgen hebben, vooral wanneer de wedde gedurende een langere periode wordt ingehouden. Dit amendement bevestigt uitdrukkelijk het persoonlijk recht van betrokkenen om zijn ontslag te vragen.

Het vrijwillige ontslag heeft enkel het verlies van de rechten op een pensioen van de openbare sector tot gevolg wanneer de magistraat niet aan de minimale voorwaarden voldoet om vanaf 60 jaar recht te hebben op een onmiddellijk of uitgesteld pensioen zoals bepaald in artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen.

N°12 DE M.VANDEURZEN ET CONSORTS (Sous-amendement à l'amendement n°2)

Art. 7

Dans l'article 408bis, alinéa 3, proposé, apporter les modifications suivantes :

A) remplacer le troisième tiret par la disposition suivante :

«- le procureur général chargé de la surveillance de et de la direction des magistrats nationaux conformément à l'article 144bis, § 3, »;

B) remplacer le cinquième tiret par la disposition suivante :

« - l'auditeur du travail à l'égard des membres de l'auditordat du travail dans lequel il exerce ses fonctions».

JUSTIFICATION

Cette disposition est transitoire. Lorsque la loi du 22 décembre 1998 relative à l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le conseil des procureurs du Roi entrera en vigueur, les compétences exercées par le procureur général de Gand seront transférées au procureur fédéral et l'auditeur du travail disparaîtra suite à l'intégration des auditordats dans les parquets.

Nr. 12 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s. (Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 7

In het voorgestelde artikel 408bis, derde lid, de volgende wijzigingen aangbrengen :

A) het derde streepje vervangen als volgt :

« - de procureur-generaal belast met het toezicht op en de leiding van de nationale magistraten overeenkomstig artikel 144bis, § 3, »;

B) het vijfde streepje vervangen als volgt :

« - de arbeidsauditeur ten aanzien van de leden van het arbeidsauditoraat waarbij hij zijn ambt uitoefent».

VERANTWOORDING

Deze bepaling is een overgangsbepaling. Na de inwerkingtreding van de wet van 22 decembre 1998 betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, het federale parket en de raad van de procureurs des Konings, worden de bevoegdheden uitgeoefend door de procureur-generaal te Gent overgeheveld naar de federale procureur. De arbeidsauditeur verdwijnt ten gevolge van de integratie van de auditordaten in de parketten.

N°13 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous- amendement à l'amendement n°2)

Art. 7

Remplacer l'article 408ter proposé par la disposition suivante :

«Art. 408ter. — Il est institué un Conseil national de discipline .

Le conseil national de discipline comprend une chambre francophone et une chambre néerlandophone. .

Les chambres du conseil de discipline sont composées de 3 magistrats du siège, 2 magistrats du ministère public et 2 membres externes à l'ordre judiciaire.

Les magistrats appelés à siéger au sein du conseil national de discipline et leur suppléants sont élus par leur assemblée générale ou par leur assemblée de corps pour une période de 4 ans.

Ils sont désignés par tirage au sort pour siéger au conseil national de discipline pour une période de quatre ans. Les mandats des magistrats membres du conseil National de discipline sont renouvelables par moitié tous les 2 ans.

Ils doivent avoir, pendant au moins 10 ans, exercé des fonctions de magistrat du ministère public ou de juge et n'avoir jamais encouru de sanction disciplinaire.

Les modalités des élections sont fixées par le Roi.

Les membres du conseil national de discipline dont le mandat prend fin continuent à siéger dans les causes ayant fait l'objet de débats

Si un membre se trouve dans l'impossibilité d'exercer temporairement son mandat ou s'il y existe une cause d'incompatibilité, il est remplacé par son suppléant. S'il ne peutachever son mandat, le suppléant désigné le remplacera pendant la période restante à courir.

Chaque chambre compte au moins un représentant de chacune des deux catégories suivantes :

- un magistrat de la Cour de cassation, ou d'une cour d'appel ou d'une cour du travail ou du ministère public près ces cours ou un magistrat national;

- un magistrat choisi au sein des tribunaux de première instance , des tribunaux du commerce ou des tribunaux;

Nr. 13 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 7

Het voorgestelde artikel 408ter vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 408ter. — Er wordt een Nationale Tuchtraad ingesteld.

De nationale tuchtraad bestaat uit een Nederlands-talige kamer en een Franstalige kamer.

De tuchtraadkamers zijn samengesteld uit 3 magistraten van de zetel, 2 magistraten van het openbaar ministerie en 2 leden die niet tot de rechterlijke orde behoren.

De magistraten die geroepen worden om zitting te hebben in de nationale tuchtraad en hun plaatsvervangers worden door hun algemene vergadering of hun korpsvergadering verkozen voor een periode van vier jaar .

Zij worden bij loting aangewezen om zitting te hebben in de nationale tuchtraad voor een periode van 4 jaar. De mandaten van de magistraten, leden van de nationale tuchtraad wordt om de twee jaar voor de helft hernieuwd.

Zij moeten gedurende ten minste 10 jaar het ambt van magistraat bij het openbaar ministerie of van rechter hebben uitgeoefend en mogen nooit en tuchtsanctie opgelopen hebben.

De nadere regels inzake de verkiezingen worden door de Koning bepaald.

De leden van de nationale tuchtraad waarvan het mandaat ten einde is, blijven zitting hebben in het kader van de zaken die reeds het voorwerp uitmaakten van een debat.

Indien een lid in de onmogelijkheid verkeert zijn mandaat tijdelijk uit te oefenen of als er een onverenigbaarheid is, wordt hij vervangen door zijn plaatsvervanger. Indien hij zijn mandaat niet kan voltooien, wordt hij tijdens het resterende gedeelte ervan vervangen door het aangewezen plaatsvervarend lid.

Ten minste een vertegenwoordiger van de twee volgende categorieën maakt deel uit van iedere kamer :

- een magistraat bij het Hof van Cassatie of van het openbaar ministerie bij dat hof;

- een magistraat bij een hof van beroep, bij een arbeidshof of van het openbaar ministerie bij een van die hoven;

du travail ou du ministère public ou du parquet près ces tribunaux ou un juge de paix ou un juge au tribunal de police.

Lorsque le conseil national de discipline est saisi de poursuites à l'encontre d'un magistrat qui a justifié de la connaissance de la langue allemande conformément à la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire qui demande à bénéficier d'une procédure en langue allemande, le magistrat ayant le plus d'ancienneté est remplacé par un magistrat ayant lui même justifié de la connaissance de la langue allemande désigné par tirage au sort parmi les magistrats justifiant de la connaissance de la langue allemande conformément à la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Les membres externes et leur suppléants sont désignés par tirage au sort parmi les avocats possédant une expérience professionnelle d'au moins 15 années au barreau et n'ayant jamais encouru de peine disciplinaire, élus par leur ordre et parmi les professeurs issus des facultés de droit élus par leur institution, pour une période de 4 ans. Le mandat des membres externes du conseil national de discipline sont renouvelables pour moitié tous les 2 ans.

La désignation dans le conseil de discipline est incompatible avec l'exercice d'un mandat politique.

Les chambres du conseil national de discipline sont présidées par un magistrat élu à cet effet.

Hormis le magistrat instructeur désigné pour chaque affaire, chaque membre du conseil a voix délibérative.

Les décisions des chambres sont adoptées à la majorité des 2/3.

Le ministre de la Justice met à disposition du conseil national de discipline le personnel administratif nécessaire à son fonctionnement.

Le conseil national de discipline tient ses audiences à la Cour de cassation.».

JUSTIFICATION

Il convient de permettre à un membre du conseil national de discipline qui connaît particulièrement bien le magistrat poursuivi de se désister.

- een magistraat verkozen onder de leden van de rechbanken van eerste aanleg, van de rechbanken van koophandel, van de arbeidsrechtbanken of van het openbaar ministerie bij een van die rechbanken of een vrederechter of een politierechter.

Wanneer bij de nationale tuchtraad een vervolging aanhangig wordt gemaakt lastens een magistraat die blijk geeft van de kennis van de Duitse taal overeenkomstig de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, die vraagt dat de procedure in het Duits wordt gevoerd, wordt de magistraat met de geringste anciënniteit van de nationale tuchtraad vervangen door een magistraat die door loting wordt aangewezen uit de magistraten die blijk geven van kennis van de Duitse taal overeenkomstig de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken.

De externe leden en hun plaatsvervangers worden voor een periode van vier jaar bij loting aangewezen onder de door hun orde verkozen advocaten die een beroepservaring aan de balie van tenminste 15 jaar bezitten en die nooit een tuchtsanctie opliepen, alsook onder de professoren van de rechtsfaculteiten aangewezen door die instellingen. De mandaten van de externe leden van de nationale tuchtraad worden om de twee jaar voor de helft hernieuwd.

Lidmaatschap van de tuchtraad is onverenigbaar met de uitoefening van een politiek mandaat.

De kamers van de nationale raad worden voorgezeten door een daartoe verkozen magistraat.

Behalve de onderzoeksmaistraat die voor iedere zaak wordt aangewezen, heeft ieder lid van de raad stemrecht.

De beslissingen van de raad worden bij twee derde meerderheid genomen.

De minister van Justitie stelt aan de nationale tuchtraad het administratieve personeel ter beschikking dat nodig is voor de goede werking ervan.

De nationale tuchtraad houdt zijn zittingen bij het Hof van Cassatie.».

VERANTWOORDING

Aan een lid van de nationale tuchtraad dat de vervolgd magistraat zeer goed kent moet de mogelijkheid worden geboden om zich terug te trekken.

N°14 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous-amendement l'amendement n° 2)

Art. 8

Remplacer l'article 409, alinéa deux, proposé par ce qui suit :

«Le ministère public peut saisir le chef de corps d'une procédure disciplinaire. Le chef de corps informe le ministère public de la suite réservée».

JUSTIFICATION

Le terme *saisir* est plus adéquat. D'autre part, le ministère public doit, dans le cadre de sa mission prévue à l'article 140 du Code judiciaire, être tenu informé de la décision prise par le chef de corps compétent.

N° 15 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous amendement à l'amendement n° 2)

Art. 8

A l'article 411, § 1, alinéa quatre, *in fine*, supprimer les parenthèses.

N° 16 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous- amendement à l'amendement n°2)

Art. 9

A l'article 418 proposé, *in fine*, ajouter les mots «par l'autorité disciplinaire»

JUSTIFICATION

Le délai de prescription ne doit commencer à courir qu'à partir du moment où l'autorité disciplinaire en a connaissance.

N° 17 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n°2)

Art. 10

Dans le texte néerlandais de l'article 419, alinéa 2 proposé, remplacer les mots «aangetekend schrijven » par les mots «aangetekende brief».

Nr. 14 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 8

Het voorgestelde artikel 409, tweede lid, vervangen door de volgende bepaling :

«*Het openbaar ministerie kan een tuchtprocedure bij de korpschef aanhangig maken. De korpschef stelt het openbaar ministerie in kennis van het gevolg dat daaraan is gegeven».*

VERANTWOORDING

De uitdrukking *aanhingig maken* is gepaster.Aan de andere kant moet het openbaar ministerie, in het kader van zijn taak bedoeld in artikel 140 van het Gerechtelijk Wetboek, in kennis worden gesteld van de beslissing van de bevoegde korpschef.

Nr. 15 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 8

In het voorgestelde artikel 411, § 1, vierde lid, *in fine*, de haakjes schrappen.

Nr. 16 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 9

In het voorgestelde artikel 418 , eerste lid, *in fine*, de woorden «door de tuchtverheid» toevoegen.

VERANTWOORDING

De verjaringstermijn gaat slechts in op het tijdstip waarop de tuchtverheid kennis ervan heeft.

Nr. 17 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendment op amendement nr.2)

Art. 10

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 419, tweede lid, de woorden «aangetekend schrijven» vervangen door de woorden «aangetekende brief».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une correction linguistique.

N° 18 DE M. VANDEURZEN ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n°2)

Art. 20

Remplacer l'article 20 proposé par la disposition suivante :

«Art. 20. — *La présente loi entrera en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard le premier jour du dix-huitième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au Moniteur belge.*»

JUSTIFICATION

Il s'agit de prévoir un délai raisonnable afin de permettre l'installation du conseil national de discipline.

VERANTWOORDING

Het gaat om een taalkundige verbetering.

Nr. 18 VAN DE HEER VANDEURZEN c.s.
(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 20

Het voorgestelde artikel 20 vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 20. — *Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning, maar uiterlijk op de eerste dag van de achttiende maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.*»

VERANTWOORDING

Er moet worden voorzien in een redelijke termijn, zodat de nationale tuchtraad kan worden opgericht.

J. VANDEURZEN
A. DUQUESNE
M. VERWILGHEN
Th. GIET
A. du BUS de WARNAFFE